

O V E R E N S K O M S T

2 0 2 2

mellom

**NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON (NHO)
NHO SJØFART**

på den ene side

og

DET NORSKE MASKINISTFORBUND

på den annen side

**for maskinoffiserer på skip beskjeftiget med
buksering, bergning, slepning m.v. i og til og fra
norske havner (ikke fast supply-tjeneste)**

Innholdsfortegnelse

Del I. Hovedavtalen mellom DNMF og NHO	3
Del II: Generelle bestemmelser	3
§ 1. <i>Hyrebestemmelser og overtidsbetaling</i>	3
§ 2. <i>Kostgodtgjørelse og matpenger</i>	4
§ 3. <i>Arbeidstidsbestemmelser</i>	4
§ 4. <i>Reisegodtgjørelse</i>	7
§ 5. <i>Vederlag for pålagt hjemmevakt og «stand-by»-vakt</i>	8
§ 6. <i>Arbeid på søn-, helge- og høytidsdager</i>	8
§ 7. <i>Arbeidstøy</i>	9
§ 8. <i>Vaskemidler og køyklær</i>	9
§ 9. <i>Tillitsvalgte – Tvistebehandling</i>	9
§ 10. <i>Tjenestegjøring i høyere stilling</i>	9
§ 11. <i>Ferie</i>	10
§ 12. <i>Sykdom</i>	11
§ 13. <i>Befordring</i>	12
§ 14. <i>Trygghetsforsikring og erstatning for effekter</i>	12
§ 15. <i>Vederlag for beredskapsvakt i sjøen</i>	12
§ 16. <i>Vern og verneutstyr</i>	12
§ 17. <i>Maskinmannskap og regnskapsforhold</i>	13
§ 18. <i>Fast ansettelse, ervervede rettigheter og personlige kontrakter</i>	13
§ 19. <i>Permisjoner</i>	13
§ 20. <i>Opplysnings- og utviklingsfond</i>	14
§ 21. <i>Pensjon</i>	14
§ 22. <i>Varighet og reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår</i>	14
 Prokolltilførsler:	 15
 Bilag 1. Hyrebestemmelser og overtidsbetaling.....	 18
Bilag 2. Spesielle unntak og tillegg til bestemmelser i II og III	20
Bilag 3. Avtale om korte velferdspermisjoner.....	20
Bilag 4. Avtale om effektivitet og produktivetsforbedringer.....	21
Bilag 5. Avtale om godtgjørelse m.v. ved deltakelse i kurs	22
Bilag 7. Sliterordningen.....	25
Bilag 8. Avtale om ny AFP-ordning.....	27

Del I. Hovedavtalen mellom DNMF og NHO

Del II: Generelle bestemmelser

Rederiet er forpliktet til å sørge for at innleide mannskaper som tjenestegjør i stilling om bord får samme lønns- og arbeidsvilkår som rederiets ansatte eller lønns- og arbeidsvilkår som følger av landsomfattende tariffavtale.

Rederiet dekker utgifter til Hepatitt A og B vaksine til personell som er ansvarlig for og arbeider med svartvannsystemer.

Avtalen omfatter maskinoffiserer, som er maskinsjef, 1. maskinist og elektrikeroffiser.

§ 1. Hyrebestemmelser og overtidbetaling

1. Lokal lønnsfastsettelse

En gang hvert år skal de lokale parter foreta en vurdering og eventuell regulering av det generelle lønnsnivå og lønnsutviklingen for bedriftens ansatte. Tidspunktet for vurderingen skal være fastlagt i lokal avtale.

Grunnlaget for vurderingen skal være bedriftens økonomi, produktivitet, fremtidsutsikter og konkurranseevne. Ved vurderingen skal det tas hensyn til eventuelle tariffmessige tillegg gitt siden forrige vurdering.

Vurderingene påbegynnes når de sentrale/forbundsvisse oppgjør er avsluttet.

Fredsplikten gjelder under de lokale forhandlingene. Hvis de tillitsvalgte har vesentlige innvendinger mot gjennomføring av forhandlingene eller den totale regulering, kan saken bringes inn for forbundet, som tar stilling til om saken skal tas opp med NHO Sjøfart.

Partene lokalt skal alltid protokollere resultatet av de lokale forhandlingene og i tilfelle innvendinger mot gjennomføringen skal det fremkomme av protokollen.

Et eventuelt møte mellom organisasjonene gjennomføres så snart som mulig og som hovedregel innen 20. oktober

2. Bestemmelsene om hyreklasser, spesielle tillegg og overtidssatser for hverdager og helgedager er inntatt i DEL III.

3. De lokale parter kan inngå fastlønnsavtale.

Slike avtaler skal ha en gjensidig oppsigelsesfrist på en måned. Slike fastlønnsavtaler kan om ønskelig kombineres med bonusavtaler.

§ 2. Kostgodtgjørelse og matpenger

1. På skip hvor rederiet ikke holder kost om bord, utbetales maskinoffiseren kostgodtgjørelse på kr. 200,- pr. døgn for tjeneste om bord.
2. Hvis maskinoffiseren utfører overtidsarbeid umiddelbart etter ordinær arbeidstid, har vedkommende krav på kr. 96.- i matpenger dersom overtidsarbeidet varer ut over 3 timer.

Varer overtidsarbeidet ut over 6 timer har vedkommende krav på kr.200,- i matpenger.

Ved tilkallelse/tilsigelse forholdes på samme måte, dog slik at ved beregningen av 3 og 6 timer skal reisetiden medregnes.

Økede reiseutgifter i forbindelse med overtidsarbeidet dekkes av rederiet.

Maskinoffiseren har ikke krav på matpenger dersom vedkommende får fri forpleining om bord eller dersom vedkommende har fått beskjed om overtidsarbeid dagen i forveien. Dette punkt gjelder ikke for skip på «stand-by-avtale».

§ 3. Arbeidstidsbestemmelser

I. Generelt.

Arbeidstiden er som bestemt i skipssikkerhetsloven. NHO Sjøfart og Det norske maskinistforbund kan treffe avtale om den praktiske gjennomføring av lovens bestemmelser.

Ved tariffrevisjonen i 2004 avtalte partene videreføring av følgende lovbestemmelser som ble endret med virkning fra 1. juli 2002:

Vedlikeholdsarbeid må ikke uten godtgjørelse som overtid, pålegges som alminnelig arbeid i tiden mellom kl. 17.00 og 06.00.

Uten godtgjørelse som overtid kan det på helgedager som alminnelig arbeid, ikke pålegges annen tjeneste enn slik som det er nødvendig for skipets sikkerhet, fremdrift, manøvrering eller navigering og dermed sammenhengende arbeid som ikke kan utsettes.

Den alminnelige arbeidstid for maskinoffiserer med arbeid som ikke er delt i vakter eller skift skal legges mellom kl. 06.00 og 17.00.

Godtgjørelse for overtid for maskinoffiserer med arbeid som ikke er delt i vakter eller skift skal legges mellom kl. 06.00 og 17.00.

Godtgjørelse for overtidsarbeid skal ytes i penger, tilsvarende overtidssatser fastsatt i tariffen. Overtidsgodtgjørelse skal beregnes særskilt for hver enkelt gang det er utført overtidsarbeid. En påbegynt halvtime skal godtgjøres som en hel halvtime.

ANMERKNING:

I forbindelse med arbeidstidsnedsettelsen 1.1.1987 ble partene enige om følgende:

I den generelle overenskomsten for bukseringsrederier nedsettes arbeidstiden fra 40 timer til 37,5 timer pr. uke. Det avtales i det enkelte rederi om arbeidstiden skal forkortes med 1/2 time pr. dag eller om forkortelsen skal gjennomføres på annen måte.

II. Skip som praktiserer fast «stand-by»-ordning

1. Definisjon

Med fast «stand-by»-ordning menes at skipet i en lengre periode ligger med full besetning om bord i inntil 24 timer pr. døgn, 7 dager pr. uke, og at denne besetning er pålagt permanent beredskap for øyeblikkelig utrykning.

2. Arbeidstidsbestemmelser og fastlønnsavtaler.

For den tid et skip ligger fast «stand-by» skal det inngås en fritids- og fastlønnsavtale. Slik avtale kan gjelde for et enkelt skip eller for en gruppe av skip som praktiserer samme «stand-by»-ordning.

Arbeidstidsbestemmelsene nedenfor under IV gjelder i den utstrekning ikke annet er avtalt.

I fastlønnsavtalen skal foruten den faste hyre også i det enkelte tilfelle innarbeides fast godtgjørelse for «stand-by»-beredskap – eventuelt hjemmevaktberedskap – og etter avtale i det enkelte tilfelle godtgjørelse for overtid, arbeid på helge- og høytidsdager, ferie m.v. I avtalen bør også innarbeides en fast fritidsordning.

III. Skip som periodevis går med sjøvaktordning

1. Rederiet skal så langt det er mulig, utarbeide en plan for avvikling av opptjent kompensasjonsfritidstimer og gjøre denne kjent. Slik plan skal være således innrettet at den enkelte maskinoffiser får minst en fritidsavspasering innenfor en periode på 4 uker.

Det kan lokalt, om forholdene tilsier det, avtales avspasering innenfor en periode av lengre varighet.

I uker hvor det gåes sjøvakt er den alminnelige arbeidstid 8 timer pr. dag. Alminnelig arbeidstid mellom 35,5 og 56 timer pr. uke kompenseres med tilsvarende antall timer fri i havn, jfr. § 6 IV.

Når skipet er blitt liggende værfast eller uvirksomt utenfor stasjoneringsstedet og vaktene er brukket, men arbeidstakerne ikke sendt hjem, godskrives 8 timer alm. arbeidstid pr. dag (inkl. eventuell arbeidet tid).

Når det gjelder avvikling av kompensasjonsfritid henvises til reglene i Overenskomst for ferge- og lokalfart § 9, pkt. 9.5.

Hvis det i en sjøvaktuke ikke er gått sjøvakt lørdag eller søndag, eller minst 3 av ukens hverdager, er arbeid på slik dag å anse som overtid. Overtid på lørdag etter kl. 13.00 godtgjøres i så fall som helgedagsovertid.

2. For maskinoffiserer som går ordinære sjøvakter godtgjøres arbeid på frivakt – evt. etter mellomliggende spisepauser – med overtid.
3. For maskinoffiserer som er omfattet av en fast «stand-by»-avtale medfører setting av sjøvakter ikke annen endring i det faste system enn at alminnelig arbeidstid kan forskyves til tidsrommet 17.00-06.00, se IV 1. nedenfor.

IV. Skip med én besetning og normal arbeidstidsordning

1. Den alminnelige arbeidstid skal være 8 timer pr. dag og 37,5 timer pr. uke og med mindre annet er avtalt skriftlig skal legges mellom kl. 06.00 og kl. 17.00 på ukens første 5 dager. Inndelingen av arbeidstiden, herunder også fastleggelsen av spisepausene, fastlegges etter konferanse mellom rederiet og de berørte. De fastlagte spisepauser skal overholdes med mindre tjenestehensyn er til hinder for det. Det må påsees at de ombordværende får rimelig tid til å innta sine måltider.
2. Hvor maskinoffiseren utenom den alminnelige arbeidstid må oppholde seg om bord uten adgang til å gå i land gis vedkommende følgende godtgjørelser:
  - a) For pålagt arbeid gis overtidsgodtgjørelse. Fritid av kortere varighet enn 2 timer mellom to arbeidsperioder ansees som arbeidstid.
  - b) Hvor skipet ligger i havn, men maskinoffiseren er pålagt å være om bord eller i skipets umiddelbare nærhet i sikkerhetsmessig motivert beredskap, gis overtidsgodtgjørelse så lenge slik beredskap varer.

På skip med fast «stand-by»-ordning betales overtidsgodtgjørelse i slike tilfelle kun til det antall arbeidstakere som skipet er pålagt å ha i våken beredskap som brannvakt, telefonvakt m.v.
  - c) Hvor maskinoffiseren for øvrig ikke kan gå i land mens skipet ligger ved kai eller må oppholde seg om bord fordi skipet ikke ligger ved land har vedkommende – under forutsetning av at vedkommende er fritatt for enhver arbeidsplikt – krav på en ekstragodtgjørelse pr. time på 1/5 timelønn for samtlige timer som ikke er godtgjort på annen måte. Hvis vedkommende blir utkalt til arbeide utenom den på forhånd varslede tid, har vedkommende krav på overtidsgodtgjørelse for arbeidet som bestemt ovenfor under a). Hvis arbeidstakeren ikke på forhånd kan gis beskjed om når vedkommende vil bli satt til arbeid, har vedkommende krav på «stand-by»-godtgjørelse på 1/3 timelønn pr. beredskapstime.

3. Hvor en maskinoffiser blir tilsagt til arbeid utenfor alminnelig arbeidstid og hvor tiltørning ikke skjer i tilslutning til forutgående eller etterfølgende arbeidstid, skal det betales for minst 3 timer.

Garantien på 3 timer gjelder ikke skip med fast «stand-by»-ordning. Under «stand-by»-ordningen etter § 5 pkt. 2 gjelder garantien den samlede godtgjørelse.

§ 4. Reisegodtgjørelse

1. Rederiet dekker reiseutgifter mellom bopel og skriftlig avtalt avløsningssted.
2. Med mindre annet er avtalt med rederiet, dekkes kun reiseutgifter etter satser for offentlig kommunikasjoner. Når offentlige kommunikasjonsmidler ikke benyttes og det er avtalt bruk av egen bil eller drosje, kan rederiet pålegge arbeidstakerne å reise sammen.
3. Hvor et skip er blitt liggende utenfor sitt stasjoneringssted og rederiet finner å kunne la arbeidstakeren reise hjem i helgen, dekkes reiseutgiftene på samme måte som bestemt ovenfor under punkt 2.
4. For ansatte som ikke har fast skip/stasjon dekker rederiet reisekostnadene.
5. Ved beordring til tjeneste utenfor avtalt stasjon dekker rederiet evt. økte reiseutgifter.
6. Ved nedleggelse av en stasjon, skal nytt stasjoneringssted avtales. Eventuell oppsigelse i forbindelse med nedleggelse eller innskrenkninger skal skje under hensyntagen til den enkeltes ansiennitet i rederiet.
7. Ved skifte av skip på stasjon og dette medfører at maskinoffiseren ikke lenger innehar de nødvendige kvalifikasjoner til stilling om bord, og vedkommende som følge av dette må overføres til en annen stasjon, skal det avtales nytt avløsningssted.
8. Rederiet dekker reiseutgifter i forbindelse med fornyelse av legeerklæring ihht § 4 i forskrift om helseundersøkelse av arbeidstaker på skip.

§ 5. Vederlag for pålagt hjemmevakt og «stand-by»-vakt

1. Hvis en maskinoffiser utenom den alminnelige arbeidstid, etter avtale, skal holde seg i beredskap i sitt hjem (eller annet sted som vedkommende selv velger utenom skipet) fra et bestemt tidspunkt i påvente av tilkalling til tjeneste, har vedkommende fra dette tidspunkt og frem til arbeidet begynner eller vekten avbrytes krav på 1/5 timelønn pr. time i hjemmevaktgodtgjørelse.
2. Hvis maskinoffiseren utenom den alminnelige arbeidstid blir satt til beredskap om bord («stand-by»-tjeneste) skal godtgjørelsen herfor være 1/3 timelønn pr. «stand-by»-time.
3. Hvis beredskapstjeneste ikke etterfølges av arbeide (overtid), skal maskinoffiseren minimum godskrives 12 timers hjemmevakt eller «stand-by»-tjeneste.
4. Hvis hjemmevakt eller «stand-by»-tjeneste blir pålagt på helge- eller høytidsdag (se § 6 I. 1 og 2) skal godtgjørelsen være den dobbelte av det som ovenfor er fastlagt.

§ 6. Arbeid på søn-, helge- og høytidsdager

I. Helge- og høytidsdagene.

1. Helge- og høytidsdager er 1. nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, 1. og 17. mai, Kristi Himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag og 1. og 2. juledag.
2. Godtgjørelser som etter II nedenfor utbetales for arbeid på helge- og høytidsdag utbetales tilsvarende for arbeid på påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften etter kl. 12.00.

II. Godtgjørelser for arbeid på helge- og høytidsdag

1. Godtgjørelse i sjøvaktperioder.

Ekstragodtgjørelse pr. arbeidet time på slik dag er en timelønn beregnet etter overtidssatsene for hverdager. Alminnelig arbeidstid på disse dager medregnes i timeregnskapet.

2. Godtgjørelse på skip med 37,5 t. uke.

Betaling for arbeid på slik dag er en helgedagsovertidstime pr. arbeidet time.

III. Helge- og høytidsdager hvor det ikke arbeides

Helge- og høytidsdager (I.1) hvor det ikke arbeides, er fridager med lønn. Hvis slike dager for en maskinoffiser faller i en lovbestemt ferie – eller kompensasjonsfridagsperiode, regnes følgelig ikke dagen som ferie – eller kompensasjonsfridag.

IV. Almennelig arbeidstid på søndager i sjøvaktordning

For alminnelig arbeidstid på søndager i sjøvaktordning, betales en ekstragodtgjørelse pr. arbeidet time på 1/4 av 1/154 av månedshyre inkl. erfaringstillegg og kostgodtgjørelse (se § 2.1, 1. avsnitt). Denne godtgjørelse betales ikke for alminnelig arbeidstid på dager oppregnet ovenfor under I.

§ 7. Arbeidstøy

Maskinoffiseren får to sett arbeidstøy (kjeledress eller bukse/jakke) i oransje farge ved tiltredelsen. Dressene skal kun brukes i tjenesten, og skiftes ut med nye når de er utslitt. Rederiet holder hansker etter behov og avtale i det enkelte rederi.

Hvor rederiet forlanger uniformslue holder rederiet denne.

§ 8. Vaskemidler og køyklær

1. Skipet holder håndklær, såpe og vaskemidler.
2. Hvor maskinoffiseren må overnatte om bord holder skipet køyklær som skal skiftes etter behov i det enkelte tilfelle, jfr. overenskomst for ferge- og lokalfart § 18. Det kan lokalt avtales at maskinoffiseren mot en godtgjørelse pr. måned eller gang, selv holder køyklær.

§ 9. Tillitsvalgte – Tvistebehandling

Se Del I – Hovedavtalen, for så vidt gjelder spørsmål om tillitsvalgte og tvistebehandling.

§ 10. Tjenestegjøring i høyere stilling

Maskinoffiser som vikarierer i høyere stilling eller beordres til skip i høyere klasse, avlønnes som bestemt for den høyere stilling/klasse fra første dag.

Maskinoffiser som etter 8 måneders sammenhengende tjeneste på skip i høyere klasse i innenriksfart, beordres til samme eller høyere stilling på skip i lavere klasse, skal ikke ha sin hyre redusert.

Som hyre ansees i denne forbindelse ikke tanktillegg eller administrasjonstillegg. Hvor overføringen til samme eller høyere stilling på skip i lavere klasse skjer etter at maskinoffiseren har meldt seg interessert i stillingen, har vedkommende ikke krav på å beholde den høyere hyre.

§ 11. Ferie

1. Ferie/fritid

Maskinoffiser som omfattes av denne tariffavtale har rett til 35 feriedager. (I forhold til avtalefestet ferie er dagene omregnet til 7 dagers uke). Feriedagene kan ikke deles.

Ferieplanen skal drøftes med de tillitsvalgte og gjøres kjent. Den enkeltes ferie skal såvidt mulig rullere fra år til år.

Forslag til ferieplan skal sendes til rederiet senest 12 uker før ferien, slik at den enkelte maskinoffiser får beskjed 6 uker før første ferieuke begynner. Tidsfristene kan fravikes ved lokale avtaler.

2. Feriegodtgjørelse

Maskinoffiser i arbeidsforhold som varer minst 6 dager har rett til feriegodtgjørelse med 12,0 % av arbeidsfortjenesten.

3. Beregningsregler

Hvor en ytelse etter foranstående regler er knyttet til antall tjenestemåneder i rederiet, regnes tjenestetiden fra dato til dato. Halv måned (15 dager) eller mer regnes som hel måned, mens kortere tjenestetid ikke medregnes.

4. Tilleggsferie for maskinoffiserer over 60 år

Når det gjelder bestemmelsene om tilleggsferie for maskinoffiserer over 60 år, henvises til ferieloven.

5. Den lovbestemte ferie skal såfremt partene lokalt ikke er enige om noe annet innrettes slik at minst 21 feriedager gis sammenhengende i tidsrommet 15. mai til 15. september. Avvikling av resten av ferien avtales med den enkelte.

Partene bør lokalt samarbeide ved opprettelsen av ferieplanen slik at endring av skiftordning om mulig kan unngås.

Forøvrig gjelder reglene om avtalefestet ferie som er inntatt i bilag 6.

§ 12. Sykdom

1. Når en maskinoffiser må fratrukket tjenesten på grunn av sykdom/skade, har vedkommende krav på fri reise og opphold til sitt hjemsted med befordring som nevnt i § 13. Blir maskinoffiseren sendt hjem på grunn av sykdom uten avmønstring, skal vedkommende ha fri reise hjem, eventuelt også tilbake til skipet. Maskinoffiseren kan etter legens påbud eller ved rederiets representants godkjenning benytte fly ved hjemreisen. Maskinoffiser som ved avmønstring vet at han/hun er syk, plikter å gjøre oppmerksom på det, og på forlangende omgående søke lege. Skipsføreren skal medvirke hertil.

Maskinoffiser plikter på forlangende av rederi/fører å gjennomgå fornyet legeundersøkelse. Rederiet/føreren skal henvise maskinoffiseren til offentlig legekontor for sjømenn, til trygdekontorets kontrollege eller til autorisert sjømannslege.

2. a) Sykepenger i arbeidsgiverperioden skal beregnes etter samme regel som for sykepenger som skal utbetales (eller refunderes) fra folketrygden for etterfølgende periode. Sykepenger trer istedenfor hyre (fastlønn) og kostgodtgjørelse og er erstatning for tap av inntekt under sykdom.
  - b) Sykepengegrunnlaget fastsettes på månedsbasis. Godtgjørelse for sykdomsperioder under 1 måned utgjør 1/30 av månedsbeløpet pr. kalenderdag.
  - c) I. sykepengegrunnlaget medregnes:
    - II. Den faste hyre (fastlønn) inklusive erfaringstillegg og andre faste tillegg, herunder tanktillegg.
    - III. Gjennomsnittlig tillegg for fast overtidsgodtgjørelse, beredskapsgodtgjørelse og eventuelt andre faste godtgjørelser som utbetales for arbeid som ligger innenfor den faste arbeidstidsordning så som sjøvaktordning på skip i fast rute, forutberegnet skiftordning og lignende. Med gjennomsnittlig tillegg menes at den utbetalte godtgjørelse må fordeles på arbeidstiden om bord og fritiden i land etter den avtalte turnusplan.
3. a) Med mindre annet er spesielt avtalt med organisasjonenes samtykke løper avtalte skiftplaner og andre turnusordninger uavhengig av om maskinisten er sykmeldt. Dette betyr at:
  - I. Maskinoffiseren opptjener rett til fritid i h.h.t. den til enhver tid gjeldende turnusplan uten trekk i hyre, selv om vedkommende har vært fraværende p.g.a. sykdom i opptjeningsperioden om bord.
  - II. Maskinoffiseren har ikke krav på ny fritid om vedkommende blir syk under fritidsperiode i land i h.h.t. turnusplanen.

III. Ved sykdom oppstått under arbeidsperiode om bord betales sykepenger fra sykemeldingen. Ved sykdom oppstått under fritidsperiode i land i h.h.t. turnusen, betales sykepenger fra og med første arbeidsdag maskinoffiseren skulle begynt arbeidsperioden om bord.

- b) Opptjening av eventuell kompensasjonsfritid som ikke avspaseres som ledd i faste turnusordninger, fortsetter i arbeidsgiverperioden.

Avspasering av slik kompensasjonsfritid avbrytes under maskinoffiserens sykdom. Forutsetningene er dog at det foreligger sykemelding, og at det på forhånd er klarlagt hvilke dager som kompensasjonsfritid skal avspaseres på.

I § 17, 3c i overenskomsten for passasjerskip i ferge- og lokalfart er inntatt eksempel på beregningsgrunnlaget for sykepenger i skiftordning.

§ 13. Befordring

Maskinoffiser har under befordring rett til fri reise – med underhold til skipet med det kommunikasjonsmiddel som rederiet bestemmer (1. klasse jernbane, 1. klasse skip eller fly). Om natten har maskinisten krav på soveplass hvor det kan skaffes.

Ved etablering av fastlønnsavtaler kan partene avtale om og hvilke tilfelle reiseutgifter skal dekkes av rederiet.

§ 14. Trygghetsforsikring og erstatning for effekter

Så lenge ansettelsesforholdet består er maskinoffiseren omfattet av trygghetsforsikring.

Fra 1.1.1997 omfatter trygghetsforsikringen også erstatning for tap av legegodkjennelse.

Hvis maskinoffiseren effekter beskadiges eller tapes, betaler rederiet en erstatning som bestemt i skipsarbeidslovens § 8-4.

For maskinoffiserer på skip som omfattes av «Stand-by»-avtalen gjelder ovennevnte effekterstatning også under den ansattes reise til og fra skipet.

§ 15. Vederlag for beredskapsvakt i sjøen

På skip som har tillatelse til å benytte periodevis ubemannet maskinrom, opptjener maskinoffiseren 1/5 times kompensasjonsfritid for hver time pålagt hvilende beredskap.

§ 16. Vern og verneutstyr

Rederiet skal på maskinsjefens anmodning sørge for at nødvendig personlig verneutstyr er tilgjengelig for maskinbesetningen. Maskinoffiserene skal på sin side medvirke til gjennomføringen av tiltak som blir satt i verk om vern mot ulykker og helseskader. Maskinoffiserene skal følge pålegg, bruke påbudt verneutstyr, vise varsomhet og ellers gjøre sitt til at skade på liv og helse unngås. Se for øvrig Forskrifter om verneombud og verne/miljøutvalg fastsatt av Sjøfartsdirektoratet.

§ 17. Maskinmannskap og regnskapsforhold

Det gis maskinsjefen anledning til å gjøre seg bekjent med alle omkostninger ved maskineriets skjøtsel og drift, således at vedkommende kan føre regnskapet herover.

Regninger utelukkende vedrørende maskinavdelingen skal, når dertil er anledning, påtegnes av maskinsjefen til bekreftelse at varene er mottatt, og at arbeidet er utført. I hvert fall skal kopi av regningene tilstiles maskinsjefen. Alle rapporter og innberetninger mellom maskinsjefen og rederiet skal passere skipsføreren, således at denne kan gjøre seg bekjent hermed. For maskinrekvisita fra rederiets lager skal maskinsjefen levere rekvisisjonsedel.

§ 18. Fast ansettelse, ervervede rettigheter og personlige kontrakter

Maskinoffiserene ansettes fast i vedkommende selskap for tjenestegjøring på selskapets forskjellige skip etter ordre. Ansettelsen skjer med gjensidig oppsigelsesfrist av 1 – en – måned. Maskinoffiser med 5 års tjeneste i rederiet skal ha to måneders oppsigelsestid. Maskinoffiser som har minst 10 års tjeneste som maskinoffiser i rederiet, skal ha en gjensidig oppsigelsestid på – tre – 3 måneder. Dette utelukker ikke at selskapet kan anta en maskinoffiser som vikar, når dette uttrykkelig avtales. Maskinoffiser som har hatt et ubestemt vikariat i mer enn 6 måneder, ansees som fast ansatt. For vikarer som avløser under sykdom/skade, skal oppsigelsesfristen være 7 dager. Unntatt fra denne regel er maskinoffiser som vikarierer under sykdom, permisjon i forbindelse med utdannelse, militærtjeneste og lignende for bestemt fast ansatt maskinist. Oppnådde fordeler innen rederi skal fremdeles komme maskinoffiserene til gode.

Merknad:

Om avspasering av kompensasjonsfritid i oppsigelsestiden – se Overenskomst for ferge- og lokalfart § 9, pkt. 9.5.

§ 19. Permisjoner

1. Korte velferdspermisjoner, se Bilag 2.
2. Ved fravær pga pliktig militærtjeneste eller tjenestegjøring i internasjonale fredsoperasjoner innvilges maskinoffiseren permisjon i henhold til de lovbestemmelser som regulerer forholdet.
3. Det avtales mellom rederiet og de tillitsvalgte hvilke retningslinjer som skal praktiseres i forbindelse med permisjoner uten lønn.
4. Den enkelte søknad vurderes under hensyntagen til hvilken utdannelse det søkes permisjon for og til selskapets behov for personell med slik utdannelse. Permisjon innvilges hvis utdannelsen ansees relevant og andre forhold ikke er til hinder for det jfr. Avtale om godtgjørelse m.v. ved deltagelse i kurs, Bilag 4.

5. Som alternativ til svangerskapspermisjon for gravid maskinoffiser som ikke kan utføre sitt ordinære arbeid pga risiko knyttet til arbeidet skal rederiet søke å finne alternativt arbeid i rederiet.
6. I forbindelse med fødselen har ektefellen/samboer/registrert partnerrett til to ukers permisjon med lønn for å bistå moren.

§ 20. Opplysnings- og utviklingsfond

Det norske maskinistforbund og NHO Sjøfarts Opplysnings- og utviklingsfond har til formål å gjennomføre og støtte tiltak innenfor feltene opplysning og utdanning i innenriksfarten. Fondets midler bringes til veie ved en månedlig premie på kr. 14,- fra hver maskinoffiser og kr. 41,- fra arbeidsgiverne for hver maskinoffiser som skal være med i ordningen.

§ 21. Pensjon

Den ansatte har krav på innskuddspensjon med minimum 3% fra 0-12G, pluss 12 % fra 7,1 – 12G.

§ 22. Varighet og reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår

Denne Overenskomst trer i kraft pr. 1. april 2022 og gjelder til 31. mars 2024 og videre ett år av gangen dersom den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 1 – én – måneds varsel.

Reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår:

Før utløpet av første avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO/NHO Sjøfart og Det norske maskinistforbund om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjonen på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i Det norske maskinistforbunds forbundsstyre og NHO/NHO Sjøfarts styre. Hvis partene, representert ved Det norske maskinistforbunds forbundsstyre og NHO/NHO Sjøfarts styre ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtalene med 14 dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2023).

Prokolltilførsler:

1. Alle virksomheter tilsluttet NHO Sjøfart og som omfattes av tariffavtale mellom DNMF og NHO Sjøfart og som trekker arbeidstakere som tjenestegjør innenfor DNMFs overenskomstområde den til enhver tid gjeldende kontingentsats, innbetaler trekket månedlig etter lønnskjøring.

2. Ved avvik på oppsatt turnusplan/avløsningsdag

a) Ombordreise før avtalt avløsning:

- Faktisk avløsningsdag gir 1/30 av månedslønn + tjenestedag
- For hver av de øvrige dager hvor arbeidstakeren skulle vært på avspasering i henhold til turnusplanen gir 1/30 av månedslønn og dagene føres som tjenestedager.

b) Hjemreise før avtalt avløsningsdag:

- For hver dag hvor arbeidstakeren skulle vært ombord i henhold til turnusplanen regnes disse som 0-dager frem til og med dagen før avtalte avløsningsdag i henhold til turnusplanen.

c) Hjemreise etter avtalt avløsningsdag:

- Fra og med turnusplanens avtalte avløsningsdag og frem til dagen før faktiske avløsningsdag gis 1/30 månedslønn pr dag og dagene føres som tjenestedager.

d) Forsinket ombordreise

- Avtalt avløsningsdag er vanlig avspasering.
- Påfølgende dager regnes som 0-dager frem til og med dagen før faktisk avløsningsdag.

Alle avvik skal om mulig varsles med minimum 2 dagers frist. Den ekstra kompensasjonen skal utbetales ved første lønnsavregning, mens tjeneste-/fridagene går inn i fritidsregnskapet.

3. Eksempler på avvik fra turnus

Tjen.	Tjenestedag med alminnelig fritidsopptjening
Avsp.	Vanlig ferie/fridag
0-dag	Dag som regnes som fridag med lønn (verdi 1/30 månedslønn), dvs. at det verken opptjenes eller avspaseres fridager. En slik dag er derfor ikke avspaseringsdag eller tjenestedag.

- forsinket avløsning med 1 dag

Dag	M	T	O	T	F	L	S	M
Avløsning				Avtalt	Faktisk			
Avløses (om bord)		Tjen.	Tjen.	Tjen. +1/30	Avsp.	Avsp.	Avsp.	Avsp.
Avløser (i land)		Avsp.	Avsp.	Avsp.	Tjen.	Tjen.	Tjen.	Tjen.

- forsinket avløsning med 2 dager

Dag	M	T	O	T	F	L	S	M
Avløsning				Avtalt		Faktisk		
Avløses (om bord)		Tjen.	Tjen.	Tjen. +1/30	Tjen. +1/30	Avsp.	Avsp.	Avsp.
Avløser (i land)		Avsp.	Avsp.	Avsp.	0-dag	Tjen.	Tjen.	Tjen.

- forsinket avløsning med flere dager

Dag	M	T	O	T	F	L	S	M
Avløsning		Avtalt					Faktisk	
Avløses (om bord)	Tjen.	Tjen. +1/30	Tjen. +1/30	Tjen. + 1/30	Tjen. + 1/30	Tjen. + 1/30	Avsp.	Avsp.
Avløser (i land)	Avsp.	Avsp	0-dag	0-dag	0-dag	0-dag	Tjen.	Tjen.

- for tidlig avløsning med 1 dag

Dag	M	T	O	T	F	L	S	M
Avløsning			Faktisk	Avtalt				
Avløses (om bord)	Tjen.	Tjen.	Avsp.	.Avsp	Avsp.	Avsp.		
Avløser (i land)	Avsp.	Avsp.	Tjen. +1/30	Tjen.	Tjen.	Tjen.		

- for tidlig avløsning med 2 dager

Dag	M	T	O	T	F	L	S	M
Avløsning			Faktisk		Avtalt			
Avløses (om bord)	Tjen.	Tjen.	Avsp.	0-dag	Avsp.	Avsp.		
Avløser (i land)	Avsp.	Avsp.	Tjen. +1/30	Tjen. +1/30	Tjen.	Tjen.		

Oslo, 04. mai 2024

Næringslivets Hovedorganisasjon

NHO Sjøfart

Det norske maskinistforbund

Bilag 1. Hyrebestemmelser og overtidsbetaling

Gjelder fra 1. april 2022

1. Hyresatser for maskinsjef

a) Slepe- og bergingsbåter over 150 Bruttotonn

Klasse	kW	Grunnhyre	Etter 5 år
1	Under 700	kr 28 571	kr 29 702
2	701 – 1250	kr 30 306	kr 31 506
3	1251 – 2700	kr 30 877	kr 32 084
4	2701 og over	kr 31 910	kr 33 104

b) Slepe- og bjergingsbåter inntil 150 Bruttotonn

På slepe- og bjergingsbåter inntil 150 Bruttotonn betales sertifisert maskinist som er ansatt som maskinsjef følgende hyre:

Klasse	kW	Grunnhyre	Etter 5 år
1	Under 700	kr 28 621	kr 29 702
2	701 – 1250	kr 28 884	kr 30 062
3	1251 – 2700	kr 29 427	kr 30 620

2. Hyreklasser for 1. maskinist

Klasse	kW	Grunnhyre
1	Under 700	kr 29 702
2	701 – 1250	kr 30 062
3	1251 – 2700	kr 30 620

3. Erfaringstillegg

Maskinsjefer opptjener erfaringstillegg etter 5 års fartstid i stilling som maskinsjef.

4. Godtgjørelse for overtidsarbeid beregnes således:

Hverdagsovertid kr. pr. time: hyre + 40 %
154

Søn- og helgedagsovertid kr. pr. hyre + 100 %
time:
154

5. Rederiene og den enkelte maskinist kan avtale at hverdagsovertid omregnes til fritid med en omregningsfaktor på 1,25 og søn- og helgedagsovertid med 1,75.

6. Fastsettelse av kW.

Hvor motoren fra fabrikanten er påstemplet kW-bremseeffekt skal denne legges til grunn for innplassering i hyreskalaen. I de tilfelle motoren bare er påstemplet BHK (bremseeffekt), skal denne divideres med 1,36 for å finne kW-effekt.

7. Ekstragodtgjørelse under bergning

Under bergning betales maskinsjef og 1.maskinist en ekstra godtgjørelse på 1 timelønn pr. time bergningsarbeid pågår. Ekstragodtgjørelsen utbetales fra skipet går fra havn til det igjen kommer til havn. Hvis fartøyet får beskjed mens det er i sjøen, betales godtgjørelsen fra det tidspunkt beslutningen om å gå til assistanse tas.

8. Tillegg for maskinistarbeid på havarist

Hvor maskinoffiserene utfører maskinarbeid på havarert skip under bergning betales en ekstragodtgjørelse på 1/1 timelønn for den tid arbeidet pågår.

9. Bekjempelse av oljesøl og lignende

Ved bekjempelse av oljesøl og lignende der maskinisten deltar i bruk av oljevernutstyr for oppsamling av olje og rengjøring, betales en ekstra godtgjørelse på ½ timelønn pr. arbeidete time. Det betales ikke ekstragodtgjørelse for slep av oljelenser.

Bilag 2. Spesielle unntak og tillegg til bestemmelser i II og III

1. Bukser og Berging AS – Østensjø Rederi A.S

Spesielle unntak og tillegg er inntatt i «stand-by»-avtalen.

Bilag 3. Avtale om korte velferdspermisjoner

I tilslutning til Riksmeglingsmannens forslag av 1972 vedrørende likestilling mellom arbeidere og funksjonærer når det gjelder korte velferdspermisjoner, skal det på alle bedrifter inngås avtale om slike permisjoner.

Ordningene skal minst omfatte følgende tilfelle av velferdspermisjon:

1. Permisjon ved dødsfall og for deltagelse i begravelse når det gjelder den nærmeste familie.

Med nærmeste familie siktes det til personer som står i nært slektskapsforhold til arbeidstageren, så som ektefelle/samboer, barn, søsken, foreldre, svigerforeldre, besteforeldre eller barnebarn. Permisjon ved begravelse av ansatte slik at de ansatte på vedkommendes avdeling kan være representert.

2. Permisjon for undersøkelse, behandling og kontroll av tannlege og lege, samt behandling av fysioterapeut og kiropraktor etter anvisning av lege.

Det dreier seg her om tilfelle hvor det ikke er mulig å få time utenfor arbeidstiden. I enkelte tilfelle vil arbeidstageren også måtte reise langt. Slike tilfelle faller utenfor bestemmelsene, som bare gjelder for korte velferdspermisjoner. Forøvrig vil arbeidstageren i de sistnevnte tilfelle som oftest være sykmeldt.

3. Permisjon for resten av arbeidsdagen i de tilfeller arbeidstageren på grunn av sykdom må forlate arbeidsstedet.

4. Permisjon på grunn av akutte sykdomstilfelle i hjemmet.

Det siktes til akutte sykdomstilfelle i hjemmet, forutsatt at annen hjelp ikke kan skaffes, og arbeidstagerens tilstedeværelse i hjemmet er ubetinget nødvendig. Også her gjelder bestemmelsene om korte permisjoner for at arbeidstageren skal kunne få ordnet seg på annen måte.

5. Permisjon for ektefelle/samboer når det er nødvendig i forbindelse med fødsel i hjemmet eller ved innleggelse på sykehus.

6. Permisjon ved flytting til ny fast bopel.

7. Permisjon i forbindelse med blodgivning dersom det er vanskelig å få dette gjennomført utenfor arbeidstiden.
8. Permisjon når foreldre blir innkalt til konferansetime i grunnskole, og denne ikke kan legges utenfor arbeidstiden. Slik permisjon gis for inntil to timer.
9. Permisjon for oppmøte på sesjon.

Med samboer menes person som har hatt samme bopel som den ansatte i minst 2 år, og har vært registrert i Folkeregisteret på samme bopel som den ansatte i samme tidsrom.

Partene på den enkelte bedrift treffer nærmere avtale om retningslinjer for ordningens praktisering.

Med korte velferdspermisjoner etter nedenstående regler menes permisjoner for nødvendig tid, inntil 1 dags varighet, betalt med ordinær lønn.

Bilag 4. Avtale om effektivitet og produktivetsforbedringer

Avtale mellom rederienes landsforening og det norske maskinistforbund om produktivitet og effektivetsforbedringer i forbindelse med nedsettelse av arbeidstiden pr. 1. januar 1987

1. Partene er klar over at arbeidstidsforkortelsen pr. 1. januar 1987 vil medføre økning i rederienes kostnader. Partene er enige om å samarbeide om tiltak som kan bidra til å styrke rederienes effektivitet og konkurranseevne og motvirke eventuelle kostnadsøkninger.
2. Partene er enige om at det er av vesentlig betydning at arbeidstidsordninger legges opp på en slik måte at arbeidstiden blir effektivt utnyttet. Partene vil derfor anmode de lokale parter i rederiene/skipene om å gjennomgå gjeldende arbeidstidsordninger for å undersøke om disse ivaretar hensynet til en slik effektiv utnyttelse, og slik at arbeidstidsforkortelsen gis som reell fritid i land for den ansatte.
3. Partene vil også peke på viktigheten av at den enkelte ansatte overholder arbeidstiden og utnytter denne på en effektiv måte.
4. Partene vil videre understreke viktigheten av at ansatte med lederansvar legger opp arbeidet på en slik måte at rederiene unngår unødvendige utgifter i form av overtid, for arbeid som likevel kunne ha vært utført innenfor vedkommendes vakt/skift.
5. Partene vil vise til at vedlikehold av skipets maskineri og øvrige tekniske utstyr henhører under maskinistenes arbeidsområde. Partene er enige om at slikt vedlikeholdsarbeid i størst mulig utstrekning bør foretas om bord, dog under forutsetning av at vaktholdet i maskinen ikke svekkes eller forringes.

6. Partene vil foreslå at det enkelte rederi og de tillitsvalgte i samarbeid vurderer forskjellige forhold som kan føre til produktivetsforbedringer. Dette gjelder forbedringer knyttet til såvel den totale drift som til samtlige avdelinger om bord og til kontakten mellom skip og rederi. Det legges vekt på at alle innen sine ansvars- og kompetanseområder medvirker til dette. Partene vil som eksempel og i stikkords form nevne noen felter som bør kunne vurderes nærmere:

Service, gods/lasthåndtering om bord, vedlikeholdsrutiner, innkjøpsrutiner, budsjettering, ruteoppsett, energioptimalisering, styring av verkstedsopphold.

7. Partene vil understreke nødvendigheten av at arbeidet med produktivets- og effektivetsforbedringer skjer i samarbeid mellom rederiet og de ansatte og deres tillitsvalgte. Partene vil sterkt understreke at trivsel og motivasjon bør stå sentralt i dette arbeidet, og at de effektiviserings tiltak som gjennomføres harmoniserer med et godt arbeidsmiljø.
8. Partene er innstilt på å yte de lokale parter den hjelp de måtte trenge i denne sak.

Bilag 5. Avtale om godtgjørelse m.v. ved deltakelse i kurs

1. Avtalens omfang

Avtalen gjelder kompetansegivende kurs innen vedkommende yrkeskategori, herunder innførings- og oppfølgingskurs innen området ny teknologi. Det forutsettes at kursdeltakelsen er avtalt med rederiet på forhånd.

Den gjelder ikke for videreutdanning innen vedkommende yrkeskategori. For slik utdanning inngås eventuelt særskilt avtale mellom arbeidsgiveren og den ansatte.

2. Utgifter i forbindelse med kurset

Arbeidsgiver dekker reise til og fra kursstedet, kursutgifter og nødvendige læremidler.

3. Kost og losjigodtgjørelse

Dersom arbeidstakeren ikke kan bo hjemme under kurstiden anviser arbeidsgiver hotell, stiller hybel eller leilighet til disposisjon og betaler utgifter til mat og opphold etter regning.

Hvis det kreves godtgjørelse for daglig reise mellom oppholdsstedet og kurslokalet, skal oppholdsstedet godkjennes av arbeidsgiveren.

4. Godtgjørelse

Dersom kurset avholdes på arbeidstakerens fritid/avspasering, godtgjøres kurstiden time for time, dog for minimum 5 timer kursdag, med 1/154 av grunnhyre. Eventuell godtgjørelse fra andre instanser kommer til fradrag. Det opptjenes ikke ny fritid.

For den tid av kursperioden som går av tiden vedkommende skulle være ombord, opprettholder han sin hyre og opparbeidelse av fritid som om vedkommende er i arbeid.

Den faste månedslønn og fritidsoppgjør løper som normalt.

Dessuten kan det også avtales mellom arbeidsgiver og den ansatte at kursperioden skal anses som hel eller delvis tjenestetid. Slik avtale må i så fall være inngått før kursets begynnelse.

5. Kurs i fritidsperioder

Hvis kurset legges i en ferie/fritidsperiode skal det søkes ordnet slik at den ansatte får en rimelig del av ferie/fritidsperioden hjemme.

6. Den ansattes plikter

På arbeidsgiverens anmodning er den ansatte pliktig til å gjennomgå kurs som er pålagt av myndighetene og som omfattes av denne avtale.

Den ansatte kan ikke pålegges å delta på kurs i sin fritid.

Bilag 6. Avtalefestet ferie

Innledning

Det er en hovedoppgave for partene å forbedre bedriftenes konkurranseevne. Ved innføring av mer fritid er det derfor en klar forutsetning at bedriftene gis muligheter til å oppveie de konkurransemessige ulemper som dette medfører med større fleksibilitet. Arbeidstakerne vil også på sin side ha forskjellige behov for avvikende arbeidstidsordninger begrunnet i ulike livsfaser, arbeids- og bosituasjonen m.m. Økt fleksibilitet sammen med den femte ferieuken vil kunne bidra til mindre sykefravær og økt produktivitet.

Avtalefestet ferie

1. Den utvidede ferien, 5 virkedager jf. ferielovens § 15, forskutteres ved at den resterende delen innføres som en avtalefestet ordning og tas inn som et bilag i alle overenskomster.

Ekstraferie for arbeidstakere over 60 år på 6 virkedager opprettholdes, jf.ferielovens § 5 nr. 1 og 2.

Arbeidstaker kan kreve fem virkedager fri hvert kalenderår, jf. ferielovens § 5 nr. 4. Deles den avtalefestede ferien, kan arbeidstaker bare kreve å få fri så mange dager som vedkommende normalt skal arbeide i løpet av en uke.

Dersom myndighetene beslutter å iverksette den resterende del av den femte ferieuken, skal disse dagene komme til fradrag i den avtalefestede ordningen.

2. Innfasing av den resterende del av den femte ferieuken skjer slik at 2 feriedager tas ut i 2001, de øvrige i 2002.

Feriepenger beregnes i samsvar med ferielovens § 10.

Når den femte ferieuken er gjennomført skal den alminnelige proSENTSATS for feriepenger være 12% av feriepengegrunnet, jf.ferielovens § 10 nr. 2 og 3.

Økningen foretas ved at proSENTSATS for opptjeningsåret endres slik;

2000 settes til 11.1

2001 settes til 12.0

Dersom myndighetene beslutter å utvide antall feriedager i ferieloven, er det partenes forutsetning at ovennevnte tall legges til grunn som feriegodtgjørelse for tilsvarende periode.

3. Arbeidsgiver fastsetter tidspunktet for den avtalefestede ferien etter drøftinger med de tillitsvalgte eller den enkelte arbeidstaker samtidig med fastsettelsen av den ordinære ferie.

Arbeidstaker kan kreve å få underretning om fastsettelse av den avtalefestede del av ferien tidligst mulig og senest to måneder før avviklingen, med mindre særlige grunner er til hinder for dette.

4. Arbeidstaker kan kreve å få feriefritid etter denne bestemmelse uavhengig av opptjening av feriepenger.

Dersom driften helt eller delvis innstilles i forbindelse med ferieavvikling, kan alle arbeidstakere som berøres av stansen, pålegges å avvikle ferie av samme lengde uavhengig av opptjeningen av feriepenger.

5. Arbeidstaker kan kreve at den avtalefestede delen av ferien gis samlet innenfor ferieåret, jf. ferielovens § 7 nr. 2, slik at 1 ukes sammenhengende ferie oppnås.

Hovedorganisasjonene oppfordrer partene til å plassere den avtalefestede ferie slik at kravet til produktivitet i størst mulig grad blir ivaretatt, for eksempel i forbindelse med Kristi Himmelfartsdag, påsken, jul- og nyttårshelgen.

6. Ved skriftlig avtale mellom bedriften og den enkelte, kan den avtalefestede ferien overføres helt eller delvis til neste ferieår.
7. For skiftarbeidere tilpasses den avtalefestede ferien lokalt, slik at dette etter full gjennomføring utgjør 4 arbeidede skift.

Merknader:

1. I overenskomster hvor ferien etter ferielovens § 15 allerede er innført, skal antall dager ikke økes som følge av innføring av den avtalefestede ferien. Iverksettelsen og den praktiske gjennomføringen av den avtalefestede ferien for de aktuelle områder, avtales nærmere mellom

partene.

2. For sokkeloverenskomstene (nr. 129, nr. 125 og nr. 123) medfører ferien en reduksjon på 7,5 time pr. feriedag. Partene er enige om at ferien avvikles i friperioden i løpet av ferieåret.

Bilag 7. Sliterordningen

§ 1. Bakgrunn og formål

I tariffoppgjøret 2018 ble NHO, LO og YS enige om at Sluttvederlagsavtalen mellom NHO og LO skulle avvikles og at disponibel kapital i Sluttvederlagsordningen skulle overføres til en ny sliterordning etablert av LO og YS (Sliterordningen).

Formålet med Sliterordningen skal være å yte en ekstra ytelse til de som går av med AFP ved 62, 63 eller 64 år uten arbeidsinntekt ved siden av.

Denne protokollen (Sliterbilaget) erstatter protokollen fra oppgjøret 2018

§ 2. Etablering

Sliterordningen opprettes mellom LO og YS som et eget rettssubjekt. Sliterordningen hefter bare for egne forpliktelser. Gjennom opprettelsen av Sliterordningen vil LO og YS ivareta sin tariffoppliktelse etter § 3.

LO og YS avtaler, innenfor dette bilagets rammer, de nærmere rettigheter og plikter for den enkelte arbeidstaker overfor Sliterordningen.

Det til enhver tid gjeldende regelverk for slitertillegg er tilgjengelig på Sliterordningens nettsider, se www.sliterordningen.no.

Sliterordningen etableres med virkning fra 01.01.2019. Sliterordningen kan overlate administrasjonen helt eller delvis til Fellesordningen for avtalefestet pensjon.

Fra samme tidspunkt stenges Sluttvederlagsordningen for innvilgelse av nye utbetalinger og premieplikten opphører. Sluttvederlagsordningen vil bestå inntil forpliktelser inntrådt fram til 31.12.2018 er utbetalt.

Sliterordningen skal informere NHO om de endringer som foretas i regelverket knyttet til ordningen.

§ 3. Tariffavtaler med Sliterbilag

LO og YS skal innta Sliterbilaget i alle tariffavtaler med AFP inngått med NHO. LO og YS skal for alle tariffavtaler med AFP de har med Virke, Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF), Arbeidsgiverorganisasjonen for samvirkeforetak (SAMFO), Arbeidssamvirkenes Landsforening (ASVL), Glass- og fasadeforeningen (GF), Maskinentreprenørenes Forbund (MEF), Norges Lastebileierforbund (NLF), Norges Rederiforbund (NR) og KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomhet, tilby Sliterbilaget inntatt uendret.

Sliterbilaget kan etter samtykke fra Sliterordningen inntas uendret i tariffavtaler inngått mellom andre tarifforganisasjoner enn i første avsnitt, når avtalen er oppført på AFP-listen. Hadde tariffavtalen AFP-bilag pr. 31.12.2018 skal samtykke gis.

I privat sektor skal LO- og YS-forbund innta Sliterbilaget uendret i alle direkteavtaler med AFP. Dette gjelder ikke dersom annen lignende sliterordning allerede er gjort gjeldende i bedriften. Bedrift som

ved direkteavtale har vært tilsluttet annen sliterordning, kan ved direkteavtale ikke senere tilsluttes Sliterordningen.

Unntakene for AFP-dekning og -tilslutning gjelder tilsvarende for Sliterordningen.

§ 4. Individuelle krav

Slitertillegg ytes til arbeidstaker født i 1957 eller senere, og er betinget av at arbeidstakeren

- har fått innvilget AFP fra Fellesordningen for avtalefestet pensjon,
- på uttakstidspunktet for AFP var ansatt i bedrift tilsluttet Sliterordningen, og
- har hatt en gjennomsnittlig inntekt de tre siste kalenderår før mottak av ytelsen som ikke overstiger 7,1 G.

Etter uttak av slitertillegg tillates en brutto årsinntekt på inntil 15.000 kroner. Høyere inntekt medfører at Slitertillegget bortfaller i sin helhet, og at nytt slitertillegg ikke kan innvilges.

Sliterordningen kan vedta regler om hva som menes med gjennomsnittlig inntekt og hva som menes med brutto årsinntekt, samt regulere inntektsgrensen på kr 15 000.

For de til enhver tid gjeldende regler for rett til Slitertillegg, se Sliterordningens nettsider www.sliterordningen.no.

§ 5. Ytelsen

Full ytelse tilsvarer 0,25 G (grunnbeløp i folketrygden) per år for personer født i 1963 eller senere.

Ytelsen er gradert slik:

- Ved uttak ved fylte 62 år får man full ytelse.
- Ved uttak ved fylte 63 år får man 2/3 av full ytelse.
- Ved uttak ved fylte 64 år får man 1/3 av full ytelse.

Ved avgang etter fylte 65 år gis ingen ytelse.

Personer født i 1957 får 1/7 av ytelsene nevnt i første avsnitt og de som er født senere får ytterligere 1/7 av ytelsene for hvert årskull inntil 1963-årgangen.

Ytelsen opphører ved død eller ved fylte 80 år.

Ytelsene reguleres på samme måte som løpende utbetalinger fra folketrygden og AFP.

§ 6. Finansiering

Sliterordningen finansieres ved kapital som overføres ordningen fra Sluttvederlagsordningen, premie fra bedriftene og avkastning på midlene.

Bedriftene skal betale premie fra 01.01.2019 til og med 31.12.2023. Premiesatsene skal være lik satsene som gjaldt for Sluttvederlagsordningen pr. 31.12.2018. Fra og med 01.01.2019 påløper det ikke lenger premie til Sluttvederlagsordningen.

Premie beregnes på grunnlag av det antall ansatte i bedriften som er omfattet av Sliterordningen. Premiesatsene pr. måned er:

Arbeidstid pr. uke	Premiesatser pr. måned (13-67 år)
0-19 timer	Kr 12
20-29 timer	Kr 16
Mer enn 30 timer	Kr 20

Sliterordningen fastsetter nærmere regler om beregning og inndrivning av premier. Partene er enige om at kvartalspremien søkes omgjort slik at den beregnes på grunnlag av antall ansatte ved utgangen av hver måned i foregående kvartal.

Bedriftene eller NHO har ikke ansvar for Sliterordningens forpliktelser.

§ 7. Endring og avvikling

Dersom AFP-ordningen blir endret og det får betydning for retten til å ta ut slitertillegg, skal Sliterordningen vurdere nødvendige endringer, herunder kravet om lengre tids medlemskap i norsk folketrygd.

LO og YS skal løpende evaluere Sliterordningen og vurdere ordningens økonomiske bæreevne. Om det skulle vise seg nødvendig for å ivareta soliditeten til Sliterordningen, kan LO og YS ved avtale seg imellom foreta nødvendige endringer som avviker fra bilagets bestemmelser om rett til ytelse og ytelsens størrelse.

Fra det tidspunkt økonomien tilsier at ordningen ikke skal påføres ytterligere forpliktelser, kan LO og YS beslutte at nye slitertillegg ikke lenger skal innvilges.

Sliterordningen skal avvikles etter siste utbetaling av slitertillegg.

Midler som er igjen etter at alle forpliktelser er dekket, skal tilbakeføres det som var Sluttvederlagsordningens parter (NHO og LO) og brukes til et beslektet formål bestemt i fellesskap av disse partene. Det forutsettes at NHO og LO, i samråd med YS, finner fram til løsninger om bruk av midlene som forholdsmessig hensyntar at også øvrige tariffområder har bidratt til Sluttvederlagsordningens og Sliterordningens økonomi.

Hvis avtalen mellom LO og YS etter § 2 andre avsnitt sies opp, gjelder foregående avsnitt tilsvarende.

Bilag 8. Avtale om ny AFP-ordning

I. Innledning

I forbindelse med lønnsoppgjøret 1988, ble ordningen med Avtalefestet pensjon (AFP) etablert. Formålet var å gi ansatte i tariffbundne bedrifter muligheten til, etter nærmere regler, å fratrukke seg førtidspensjon før oppnådd pensjonsalder etter folketrygden.

Stortingets vedtak om ny alderspensjon i folketrygden fra 2010 (utsatt til 2011) forutsatte at øvrige deler av pensjonssystemet ble tilpasset den nye reformen.

På denne bakgrunn ble LO og NHO i tariffoppgjøret i 2008 enige om at daværende AFP- ordning skulle avløses av en ny AFP- ordning tilpasset regelverket i den nye alderspensjonen i folketrygden.

Partene har lagt til grunn Regjeringens standpunkt om at AFP videreføres i form av et nøytralt livsvarig påslag til alderspensjonen i folketrygden. Valgfritt uttakstidspunkt er i utgangspunktet fra 62 år, og de månedlige pensjonsutbetalingene reduseres ved tidlig uttak og øker ved senere uttak. Den nye AFP-ordningen kan kombineres med arbeidsinntekt uten at AFP-pensjonen avkortes. Med en slik utforming vil AFP, sammen med ny alderspensjon i folketrygden, bidra til å nå de sentrale målene for pensjonsreformen.

Staten yter løpende tilskudd knyttet til AFP-ordningen til arbeidstakerne/pensjonistene tilsvarende halvparten av ytelsen fra arbeidsgiverne, eksklusive utgifter til kompensasjonstillegget som finansieres fullt ut av staten.

II. Vedtekter

Denne avtalen regulerer ikke i detalj alle betingelser, rettigheter og plikter knyttet til AFP. Dette fastsettes gjennom ordningens vedtekter, som fastsettes av Styret for Fellesordningen for avtalefestet pensjon (AFP) og som godkjennes av Arbeidsdepartementet i medhold av AFP-tilskottsloven av 2010.

Detaljerte regler for både opprinnelig AFP og ny AFP er fastsatt i disse vedtektene. Aktuelle bedrifter må til enhver tid holde seg oppdatert med hensyn på de plikter som påhviler bedriften. Vedtektene inneholder også enkelte særskilte regler som kan medføre at den enkelte arbeidstaker ikke er berettiget til AFP.

De til enhver tid gjeldende vedtekter finnes på www.afp.no

III. Opprinnelig AFP- ordning

Opprinnelig AFP ytes til arbeidstakere som har sendt søknad om slik pensjon innen 31. desember 2010 og som oppfyller vilkårene på virkningstidspunkt. Seneste virkningstidspunkt for opprinnelig AFP er 1. desember 2010. Opprinnelig AFP løper frem til og med den måneden pensjonsmottakeren fyller 67 år.

Den som har begynt å ta ut opprinnelig AFP (helt eller delvis), kan ikke senere kreve uttak av ny AFP.

IV. Ny AFP- ordning

Ny AFP ytes til arbeidstakere født i 1944 eller senere og som tilstår AFP med virknings-tidspunkt fra og med 1. januar 2011. Ordningen etableres som en felles ordning i privat sektor.

Ny AFP må før fylte 70 år tas ut sammen med alderspensjon fra Folketrygden.

V. Vilkår for å få ny AFP (Hovedpunkter, se for øvrig vedtektene)

For å kunne få ny AFP må arbeidstakeren på uttakstidspunktet være, og de siste tre årene før dette tidspunktet sammenhengende ha vært, ansatt og reell arbeidstaker i en virksomhet omfattet av ordningen.

Arbeidstakeren må på uttakstidspunktet dessuten ha en pensjonsgivende inntekt som omregnet til årsinntekt overstiger gjeldende grunnbeløp i folketrygden, og ha hatt en inntekt over gjennomsnittlig grunnbeløp i det foregående inntektsåret.

Videre må arbeidstaker født i 1955 eller senere i minst 7 av de siste 9 årene før fylte 62 år (ansiennitetsperioden) ha vært omfattet av ordningen ved arbeidsforhold i et eller flere foretak som var tilsluttet Fellesordningen på det tidspunkt ansienniteten ble opparbeidet. For arbeidstaker født i 1944 til 1951 er ansiennitetskravet 3 av de siste 5 årene. For arbeidstaker født i årene 1952 til 1954 økes begge tallene med ett år for hvert år de er født etter 1951. Arbeidsforholdet må i ansiennitetsperioden ha vært arbeidstakerens hovedbeskjeftigelse, og ha gitt arbeidstakeren en pensjonsgivende inntekt som er høyere enn arbeidstakerens øvrige inntekter.

Se for øvrig vedtektene (www.afp.no) vedrørende særskilte bestemmelser om stillingsbrøk, sykdom, permittering, permisjon, arbeidsgivers konkurs, annen inntekt, mottatt annen pensjon i arbeidsforhold, ventelønn, eierandel i foretaket, eierandel i annen virksomhet mv

Arbeidstaker som har lavere pensjonsalder eller aldersgrense enn 62 år kan ikke være omfattet av ordningen.

VI. Pensjonsnivået i den nye AFP- ordningen

AFP beregnes med 0,314 pst. av årlig pensjonsgivende inntekt fram til og med det kalenderår arbeidstakeren fylte 61 år, og opp til en øvre grense på 7,1 G. Pensjonsgivende inntekt fastsettes på samme måte som ved beregningen av inntektpensjon i folketrygdens alderspensjon.

AFP utbetales som et livsvarig påslag til alderspensjonen.

AFP utformes nøytralt slik at det øker ved senere uttak. AFP økes ikke ytterligere ved uttak etter 70 år. Samme levealdersjustering som for alderspensjon fra folketrygden benyttes ved beregning av AFP.

Arbeidsinntekt kan kombineres med AFP og alderspensjon fra folketrygden uten avkorting i noen av ytelsene.

AFP reguleres på samme måte som inntektpensjon i ny alderspensjon i folketrygden, både under opptjening og utbetaling.

VII. Den nye AFP- ordningen finansieres på følgende måte:

Kostnadene ved AFP finansieres av foretakene, eller deler av foretakene, som er eller har vært tilsluttet Fellesordningen, samt at staten yter et bidrag knyttet til den enkelte pensjonist.

Staten yter tilskott til AFP. Frem til 31. desember 2010 gjelder reglene i lov 23. desember 1988 nr. 110, og fra 1. januar 2011 reglene i AFP- tilskottsloven.

Kompensasjonstillegg til ny AFP dekkes i sin helhet av staten.

Foretakene betaler premie til Fellesordningen til dekning av den delen av utgiftene som ikke dekkes av statens tilskott. Nærmere bestemmelser om premiebetaling fastsettes i vedtektene for Fellesordningen for avtalefestet pensjon (AFP) og i Fellesordningens styrevedtak.

I perioden 2011 til og med 2015 vil det være personer som mottar opprinnelig AFP, og i denne perioden vil foretak som var med i opprinnelig AFP-ordning måtte betale premie til denne, samt egenandel for egne ansatte som har tatt ut opprinnelig AFP. Premie og egenandel fastsettes av Styret for Fellesordningen.

Foretakene skal for ny AFP betale en premie for arbeidstakere og andre som har mottatt lønn og annen godtgjørelse som rapporteres under kode 111-A i Skattedirektoratets kodeoversikt. Premiesatsen fastsettes av styret for Fellesordningen. Premien skal utgjøre en prosentdel av de samlede utbetalinger fra foretaket i henhold til bedriftens innberetning på kode 111-A. Foretaket skal bare betale premie av den del av utbetalingene til den enkelte i foregående inntektsår som ligger mellom 1 og 7,1 ganger gjennomsnittlig grunnbeløp.

Premie betales for til og med det året medlemmet av ordningen fyller 61 år. Premien innbetales kvartalsvis.

VIII.

Foruten tariffbundne medlemsbedrifter i NHO, skal avtalen også gjøres gjeldende for bedrifter utenfor NHO som har tariffavtale med forbundet.